

1954
2014

Bohorski poročevalec

Bohor, marec 2014

Vsebina

	stran
60 let Planinskega društva Bohor Senovo	3
Delo društva v letu 2013	10
Poročilo o članstvu	12
Finančno poročilo	13
Poročilo komisije za tradicionalne prireditve	13
Poročilo komisije za izlete	15
Po dolini Glinščice	16
Poročilo markacijskega odseka	17
Poročilo mladinskega odseka	18
Iz taborne kronike	19
Poročilo odseka seniorjev	20
Prijatelji Bohorja	22
Poročilo o planinskih večerih	23
Obhodnica Senovega	24
Plan aktivnosti za 2014	25
Vrste članstva in članarina	27
Prav poseben dan	28
Sem na Bab' ležov, pa skozi Lukno v Zadenco gledov	29
Planinski vestnik, moj prijatelj	33
Iz rastlinskega sveta Bohorja	34
Iz mladinskega planinskega tabora	38

60 let Planinskega društva Bohor Senovo, 1954 - 2014

Prvi začetki planinstva na Bohorju segajo daleč nazaj v leto 1928, na Kozjansko. V novembru 1929 je pripravljali odbor pod vodstvom dr. Mileta Jenka sklical ustanovni občni zbor Planinske podružnice planinskega društva v Kozjem. Kozjansko planinsko društvo je delovalo do leta 1937, potem se je vključilo v podružnico SPD BOHOR s sedežem v Rajhenburgu, ki je delovala vse do okupacije.

Prva leta po vojni so se najbolj vneti planinci vključili v Planinsko društvo Krško. Šele v letu 1954 se je formiral iniciativni odbor in pod vodstvom Emila Salmiča se je 9. aprila 1954 okrog 80 planincev zbralo v kino-dvorani na Senovem na ustanovnem občnem zboru Planinskega društva Senovo.

1954 – 1956

Društvo je zaživelo v dveh letih in število članov se je povečalo na 146.

Označene so bile nekatere poti na Bohor, organizirani so bili izleti na Bohor in Lisco ter v avgustu 1956 izveden prvi planinski teden na Bohorju

1.maja 1956 je bila postavljena lesena baraka, ki je služila za zasilno bivanje planincev in za skladiščenje gradbenega materiala.

Začele so se priprave za postavitve planinske kočice na Bohorju. Na temeljih leta 1942 požgane Lovske planinske kočice, ki so jo člani Lovskega društva skupaj z zemljiščem podarili novoustanovljenemu planinskemu društvu, je začela nastajati Planinska kočica na Bohorju. Nabavljen je bil gradbeni material in stavbni les. Zgrajena sta bila dva kletna prostora ter pokrita z betonsko ploščo

lesena baraka

1957 – 1958

Prva opeka je bila vzidana 4. junija 1957, koča pa je bila pokrita 18. avgusta 1957.

Markirana je bila Zasavska planinska pot Kumrovec – Kum, od gradu Podsreda do Mrzle planine.

Število članov se je povečalo na 312, od tega je bilo 203 mladih.

Organiziran je bil drugi planinski teden na Bohorju.

V dneh od 31. julija do 4. avgusta 1958 je bil organiziran prvi skupinski izlet – 20 senovskih planincev se je povzpelo na Triglav.

1959 - 1960

V koči je bil zasilno urejen gostinski prostor in kuhinja.

23. avgusta 1959 je bila svečana otvoritev planinske koče. Proslave se je udeležilo okrog 3000 obiskovalcev.

Razvila se je meddruštvena dejavnost, organiziran je bil Koordinacijski odbor zasavskih planinskih društev.

Nova planinska koča na Bohorju

1961 – 1965

Društvo je imelo že 361 članov.

Planinsko kočo je do tedaj že obiskalo preko 4 tisoč planincev in turistov.

Pod vodstvom Mete Habicht je bil 16. junija 1961 organiziran Mladinski odsek PD Bohor Senovo.

V 1962 so potekale meritve zemljišč v okolici kočice ter zamenjava s privatnimi lastniki

Do maja 1963 je prvih 8 članov prehodilo Zasavsko planinsko pot.

Junija 1964 je bila organizirana proslava ob 10-letnici društva in 5-letnici otvoritve kočice.

Ob tej priložnosti je preko sto mladih planincev in njihovih mentorjev prejelo spominsko značko za prehojeno pot Kumrovec – Kum.

V januarju 1964 je bilo v koči organizirano zimovanje za 70 osnovnošolcev.

Skupina mladih Celjanov pa je teden dni smučala na Bohorju.

Prvomajskega pohoda na Bohor se je udeležilo 600 planincev.

1966 – društvo je dobilo prve mladinske gorske vodnike. Organiziran je bil mladinski planinski tabor v Trenti. Zaživelo je izletništvo: Šmohor, Golica, Nanos, Storžič, Vrata, zasavski hribi. Društvo je dobro sodelovalo s planinci Slovenskega kluba na zagrebški univerzi.

1967 – 21. maja je bil razvit mladinski planinski prapor. Organiziran je bil mladinski tabor v Vratih. Društvo je pridobilo nekaj novih mladih planinskih vodnikov.

Izleti so bili dobro obiskani, markacije obnovljene, postavljene velike smerne table.

Pričela so se dela na cesti Globoko – Plešivec – Koča

1968 – Na 14. Občnem zboru, v maju 1968, je PZS odlikovala prve 4 člane društva s Srebrnim častnim znakom, 8 članov s pisno pohvalo. Društvo je prejelo pisno pohvalo za organizacijo planinskega orientacijskega tekmovanja na Bohorju.

14 mladih planincev je prehodilo Slovensko planinsko pot. PZS je nagradila mladince z brezplačnim potovanjem na Sutjesko

V dneh 3. in 4. avgusta 1968 sta prva Senovčana, Radej in Peternel, preplezala severno triglavsko steno.

Nadaljevala so se dela na cesti.

1969 – ob 15. občnem zboru (aprila 1969) je društvo štelo 507 članov, od tega 345 mladih.

Število mladih članov društva se je močno povečalo. Že ustanovljenim planinskim skupinam na osnovnih šolah Brestanica, Krško, Senovo in Zdole se je pridružila skupina iz OŠ Leskovec.

Pričela se je akcija PIONIR – PLANINEC.

Ustanovljen je bil klub medobčinskih vodnikov in mentorjev.

Društvo je od vojnega odseka prejelo vojaško kuhinjo s tremi kotli, z namenom, da samo organizira lastne planinske tabore.

Dela na cesti so bila končana 6. novembra 1969, kar je pomenilo 9 km krajšo pot do kočice.

1970 – 1971

Zaradi težav z oskrbniki je bila koča od 13. 6.1970 do 1.5.1971 zaprta.

Razvijalo se je izletništvo (Šmohor, Janče, Klek, Velebit, Triglav,...).

Pod vodstvom Jožeta Zajca je bila spet obujena orientacijska dejavnost.

Tradicionalni so postali smučarski izleti.

Mladinski odsek je izdal svojo značko.

Izdana je bila mentorska značka za posebne zasluge pri delu z mladino (za mentorje in vodnike v Zasavju).

Društvo si je uredilo planinsko sobo v kletnem delu stavbe krajevnega urada na Senovem.

1972 – društvo je imelo 803 člane, od tega 559 mladih.

Podeljeni so bili prvi mentorski znaki MO PD Bohor.

Društvo je sodelovalo pri organizaciji krožne poti po poteh kmečkih uporov.

Organizirani so bili izleti na zasavske vrhove, kamniške planine, Julijce in Velebit.

Vse bolj se je kazala potreba po obnovi koče na Bohorju.

1973 – število članov se je povečalo na 1.050, od tega 751 mladih

Na Bohorju je bil organiziran smučarski tečaj za cicibane.

V Trenti je bil organiziran prvi meddruštveni tabor Zasavja, ki se ga je v dveh izmenah udeležilo 150 planincev.

Organizirana je bila nova planinska skupina v OŠ Koprivnica.

1974 – 1975

Društvo je imelo 1.065 članov.

Gospodarska komisija je opravila veliko dela pri obnovi koče. V letu 1974 je bil organiziran planinski tabor v Logu pod Mangartom, v 1975 pa v Logarski dolini. Nabavljena je bila nova oprema za tabor.

1976: Na izrednem občnem zboru v marcu 1976 so bila sprejeta nova pravila društva. Dne 21.5.1976 je bil razvit prapor mladinskega odseka.

1977 – za občni zbor (v maju 1977) je izšla prva številka glasila Bohorski poročevalec.

Dne 5.2.1977 je stekla smučarska vlečnica na Špic hribu.

V Koči na Bohorju je bila popravljena krušna peč in električna napeljava ter streha.

Prvič je bila organizirana »Jezikova nedelja« na Bohorju.

1978 - Izvedena je bila planinska šola v OŠ Krško in Šolskem centru Krško

Organizirani so bili planinski izleti na Kozaro, Jasenovac, v Bohinj, na Raduho,...

Markacisti so obnovili vse markacije in postavili skrinjico z žigom na vrhu Javornika.

1979 – Zgrajen je bil prizidek h Koči na Bohorju in dokončana cesta iz Srebotnega. Dela pri koči in na cesti so bila skupna akcija planinskih prostovoljcev in lokalne mladinske delovne brigade (BOHOR 79) ter podjetij: Metalna, Rudnik, Lisca in KS Senovo. Obnovljen je bil vodovod – izkopana je bila trasa v dolžini 400 m in zamenjane stare cevi z novimi.

1980 – društvo je štelo 1.030 članov, od tega 740 mladih.

Obnovljen je bil stari del kočje.

1981 – 1982

Število članov: 1243, od tega 881 mladih.

1983 - Trasirana je bila nova planinska pot »Po poteh borbe in zmage Gorjanci – Bohor«, po kateri je bil 25. maja organiziran množični pohod.

Zamenjana je bila strešna kritina na stari koči.

Oskrba kočje je bila organizirana v obliki dežurstev članov društva.

1985 – Organiziran je bil pohod 96 kmečkih žena na Triglav, spremljalo jih je 10 vodnikov iz društva.

1986 - Med več kot 50 planinskimi izleti so bili tudi: Olimp v Grčiji, Chamonix – Mont Blanc, Velebit, Triglav, Jalovec, Škrlatica,...

Markacisti so označili celotno pot s Senovega na Bohor preko Reštanja, pot z Blance do Bohorja so delno obnovili.

1987 – število članov je naraslo na rekordnih 1.544 (v tem 873 mladih).

Prvič je bil organiziran Planinski ples, ki je pozneje postal tradicionalen. Izkupiček tega plesa je bil namenjen za obnovo starega in dograditev novega dela kočje.

1988 – Društvo je imelo največje število članov - 1.707 (od tega 1.018 mladih). Ta porast je bil predvsem rezultat prizadevnega dela mentorjev in poverjenikov.

Pri obnovi koče je bilo opravljenih 1.160 ur prostovoljnega dela.

Med 49 organiziranimi izleti so bili tudi: Olimp - Grčija, Andi – Peru, Grossglockner, Durmitor.

1989: število članov je upadlo na 1.416, kar je bilo posledica ustanovitve samostojnega planinskega društva VIDEM Krško.

V okviru društva je bil ustanovljen alpinistični odsek.

Dela na koči so se nadaljevala: napeljava centralne kurjave v gostinskih prostorih in delu nadstropja, popravilo vodnega zajetja, gradnja požarnega zida med kočo in prizidkom, položitev betonskega tlaka v prizidku in pričetek zapiranja objekta. Pri teh akcijah so v veliki meri pomagali PD Planina pri Sevnici in delavci podjetja Videm.

1990: Število članov je še upadlo – na 1.383.

Nekatere prireditve (Jezikova nedelja, Planinski ples) so postale tradicionalne.

V koči je bil zgrajen telefonski priključek.

1991 – V prizidek h koči so bila vgrajena okna in vrata, narejeni vsi vmesni zidovi, vodovodna in elektro-instalacija, kanalizacija z dvoprekatno greznico, dozidana drvarnica.

1992 – Število članov je še naprej upadalo.

Gradbeni odbor s prostovoljci je pospešeno delal pri obnovi in posodobitvi koče. V celoti je bila obnovljena vodovodna napeljava v dolžini 400m.

1993 – ob 100. obletnici PZS je Milan Mahovne prejel častno listino za svoje dolgoletno delo pri vzgoji mladih planincev

Podobno kot v preteklih letih, se je tudi v tem letu planinskih izletov udeležilo preko 2.000 udeležencev. Jubilejni 20. Planinski tabor je bil v Vratih.

Nadaljevala so se dela na prizidku koče, opravljena je bila obsežna akcija čiščenja in urejanja okolice koče.

1994 : septembra je društvo praznovalo 40 let delovanja in ob tej priložnosti otvorilo prizidek k planinski koči

1995 – 1999:

V letih 1995 in 1996 je bila na koči obnovljena streha, kuhinja, zgrajena nova kotlovnica, dograjeno ogrevanje, prenovljena krušna peč, povečan parkirni prostor, obnovljeno vodno zajetje, izgrajeno 2 km ceste od koče proti dolini.

Organizirana je bila akcija »Prijatelji Bohorja«. Akcija je takoj pritegnila skoraj 300 planincev, ki so postali redni pohodniki na Bohor. Kriterije za naziv »Prijatelji Bohorja« je v letu 1996 izpolnilo 23 planincev, v letu 1997 pa že 45.

V letu 1996 je bil prvič organiziran Valentinov pohod iz Kozjega na Bohor.

Urejena je bila »grebenska pot« na Bohor.

Obnovljeno je bilo vodno zajetje.

V letu 1997 je imelo društvo 701 članov

2000 – 2004:

2001- Turistično društvo Senovo označi in odpre za pohodnike Pot štirih slapov

2002 – Prvič je bil organiziran pohod Juriš na Bohor.

2003 - Eden izmed vzrokov za upadanje števila članov je tudi v dokaj visoki članarini PZS, zato smo uvedli kategorijo »podpornega člana«, ki ima vse pravice člana društva, ki izhajajo iz Pravil društva, vendar brez ugodnosti PZS.

2005 - 2006:

Na pobudo in v organizaciji najemnika planinske kočje je prvič organizirana prireditev »Večer na Bohorju«, ki naj bi postala tradicionalna.

2007 –2012 :

Število članov leta iz leta v leto upada: leta 2007 nas je bilo 343, v letu 2012 le še 273.

Leta 2010 smo pripravili dnevnik s karto pohodniške poti in kontrolnimi žigi, ki smo jo poimenovali Obhodnica Senovega. Dolga je približno 40 km in povezuje vrhove hribov okrog Senovega (Armes, Čičov hrib, Šedem), vse vrhove v bohorskem grebenu, vse štiri bohorske slapove, partizansko bolnico, partizansko tiskarno, planinsko kočjo.

V juniju 2010 smo zamenjali strešno kritino na starem delu planinske kočje.

Leta 2011 je bil zgrajen dodatni vodohran za oskrbo kočje z vodo.

Dobili smo novo najemnico planinske kočje.

Dosegli smo, da je bil odstranjen »na črno« postavljen antenski stolp na Špic – hribu.

Pričeli smo s planinskimi večeri - s potopisnimi in naravoslovnimi predavanji, ki v zimskem času potekajo dvakrat mesečno. Redno jih obiskuje od 20 do 30 obiskovalcev.

V letu 2012 je bila pri planinski kočji vgrajena biološka čistilna naprava.

Organizirana je bil Odsek seniorjev..

Markacisti so naše planinske poti prehodili s »GPS-om« in tako omogočili elektronski vpis v register planinskih poti PZS.

V obdobju 2007 – 2012 smo ohranili (in celo obnovili) vse tradicionalne prireditve:

- Novoletno srečanje posavskih planincev na Bohorju
- Valentinov pohod
- Planinski ples – mladinci so ga po daljši prekinitvi ponovno organizirali leta 2012,
- Jezikova nedelja
- Juriš na Bohor
- Večer na Bohorju
- Kostanjeva nedelja

Še vedno uspeva organiziranje planinskih taborov:

- mladinski mini tabor na Bohorju

- mladinski planinski tabor v vznožju Alp
- planinski tabor za odrasle člane

Najlepšo čestitko ob 60-letnici društva pa smo prejeli od Krajevne skupnosti Senovo. Na svečani prireditvi ob krajevnem prazniku je Mladinskemu odseku PD Bohor Senovo podelila priznanje z znakom KS Senovo. Veseli smo, da tudi krajani izven našega društva opazijo in cenijo uspešno delo naših mladincev.

Sonja Kostevc
tajnica

Delo društva v letu 2013

Tako smo s pregledom pomembnejših aktivnosti društva skozi naših 60 let prišli do leta 2013.

Če smo dovolj samokritični, se skoraj nimamo s čim pohvaliti v preteklem letu. Želimo upravičiti zaupanje, ki ste nam ga izkazali s izvolitvijo v upravni odbor za ta mandat, vendar nam nekako ne uspeva. Prizadevamo si, pravih rezultatov pa ni.

Naše prvo razočaranje je upad članstva. Tudi v celotni PZS število članov upada, v zadnjih dveh letih za 5 %, vendar ta upad ni tako kritičen kot je v našem društvu. V zadnjih dveh letih je upad pri nas 30-odstoten. V letu 2013 je bilo 100 članov manj kot v letu 2011. Še slabša je slika glede na strukturo upada članstva: število odraslih članov se je zmanjšalo za 25 odstotkov, število mladih pa kar za 40 odstotkov. Ta trend ne daje dobrih obetov za prihodnost društva.

Največ lahko za zainteresiranost mladih za planinstvo naredijo mentorji na osnovnih šolah. Je mentorstvo zamrlo in ni več pravega interesa med mentorji oziroma ni mentorjev? Ali je krivda na naši strani, ker ne znamo vzpostaviti pravega sodelovanja z osnovnimi šolami? V preteklem letu smo predlagali, da osnovnošolcem, ki se včlanijo v planinsko organizacijo, v okviru letne članarine, ki znaša 5 EUR, društvo organizira na svoje stroške en avtobusni planinski izlet. Odziva ni bilo.

In kakšen je vzrok za upad odraslih članov? Je letna članarina PZS previsoka glede na trenutne razmere in finančne zmožnosti ljudi? Na višino članarine društvo nima vpliva, lahko si le prizadevamo, da za plačano članarino dobite kar največ vsebine, ugodnosti. Tudi pri tem nimamo uspeha.

V preteklem letu smo na področju izletništva, organizacije taborov in drugih aktivnosti v naravi bili uspešni. Zelo aktivni so bili seniorji, kar je razvidno iz poročila v nadaljevanju, prav tako so mladinci organizirali tabor za naš podmladek, le pri razpisih enajstih planinskih izletov z avtobusom, so le štirje bili uspešni. Previsoka cena izletov ne more biti razlog za to, da se ne prijavite. Cena izleta vsebuje le stroške prevoza – račun za avtobusni prevoz se razdeli na število udeležencev, mladi imajo popust. V primerih, ko je bilo zelo malo prijavljenih, je del stroškov prevoza poravnalo društvo. Verjetno je pomanjkljivost nekje drugje, na nas je, da jo odpravimo.

Za organizacijo kot za vodenje se ne izplačujejo nikakršne dnevnice ali druga povračila stroškov.

V zadovoljstvo nam je, da uspemo ohranjati tradicionalne prireditve. Novoletnega srečanja posavskih planincev se udeležujejo predvsem planinci PD Lisca Sevnica in PD Brežice. Hvala vam, planinski prijatelji. Valentinov pohod, planinski ples, Jezikova nedelja in Juriš na Bohor še vedno privabijo zadovoljivo število udeležencev. Razmišljamo, kako dodati novo, zanimivo vsebino predvsem Kostanjevi nedelji. Glede na to, da je organizacijo tradicionalnih prireditev prevzel naš podmladek, računamo na sveže ideje in sveže moči.

Opravljenata so bila nujna vzdrževalna dela na Bohorju: čiščenje vodohranov, delna zamenjava kritine na strehi na prizidku planinske kočice, zamenjava šamotne obloge v krušni peči v koči. Nujna je ureditev skupnih ležišč.

V zadnjih dveh letih smo prejeli precej pritožb obiskovalcev kočice na Bohorju glede gostoljubnosti in gostinske ponudbe. Opravili smo več razgovorov z najemnico, povabili smo jo celo na sejo upravnega odbora, vendar pravega soglasja nismo dosegli. Zato smo se konec preteklega leta v upravnem odboru soglasno odločili za predčasno prekinitve sedanje najemne pogodbe z 31. julijem 2014 in objavo razpisa za iskanje novega najemnika. Rok za prijave poteče 5. aprila 2014, planiramo, da bo nov najemnik prevzel kočico 1. avgusta 2014.

Kar precej nalog je pred nami v letu 2014. Upamo, da nam jih bo uspelo uresničiti.

Hinko Uršič,
predsednik

Prejemniki priznanj KS Senovo za leto 2013 – 8. Februar 2014

Poročilo o članstvu

Pregled članstva PD Bohor Senovo za leto 2013

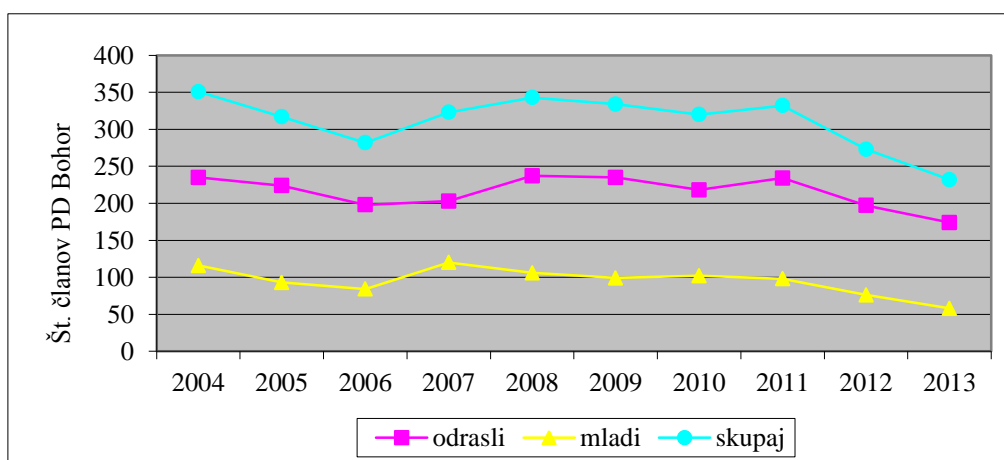
	A	B	B₆₅	S+Š	P+O	Po-PD	skupaj
ženske	1	43	8	7	17	34	110
moški	3	56	12	11	23	17	122
skupaj	4	99	20	18	40	51	232

Vrste članov:

A	<i>(najbolj aktivni, z največ ugodnostmi)</i>
B	<i>(aktivni, z večino ugodnosti, starosti nad 18 let – zaposleni in niso dijaki ali študentje)</i>
B₁	<i>(aktivni, z večino ugodnosti, starosti nad 65 let)</i>
S+Š	<i>(srednješolci in študenti do 26. leta starosti ali mladi do 26. leta starosti, ki niso zaposleni in so z lastnih dohodkov)</i>
P+O	<i>(predšolski in osnovnošolski otroci)</i>
Po-PD	<i>(člani PD, ki delujejo v PD, podpirajo njegovo delovanje, ne zahajajo pa v gore - »popodporniki PD Bohor Senovo«)</i>

Pregled članstva zadnjih 10 let:

leto	odrasli	mladi	skupaj
2004	235	116	351
2005	224	93	317
2006	198	84	282
2007	203	120	323
2008	237	106	343
2009	235	99	334
2010	218	102	320
2011	234	98	332
2012	197	76	273
2013	174	58	232

Boštjan Kozole,
v UO zadolžen za evidenco članstva

Finančno poročilo

Vsi prihodki v letu 2013	29.539,32 EUR
Vsi odhodki v letu 2013	16.463,26 EUR
Presežek prihodkov	13.067,06 EUR

Marija Božičnik,
blagajničarka

Večino vzdrževalnih del opravimo s prostovoljskim delom brez plačil ali finančnih nadomestil, da uspemo privarčevati sredstva za prepotrebna obnovitvena dela na koči v prihodnjih letih.

Poročilo Komisije za tradicionalne prireditve

Novoletno srečanje posavskih planincev na Bohorju

Valentinov pohod

Planinski ples

Jezikova nedelja

Komisija je pod budnim očesom publike ocenila jezike. Rezultati so bili sledeči:

Teža jezika:

1. Branko Uduč (1,844 kg)
2. Cveto Jeler (1,780 kg)
3. Tadej Rezec (1,702 kg)
4. Lidija Čebular (1,068 kg)

Dolžina jezika:

1. Kožar (739 mm)
2. Špela Klavžar (711 mm)
3. Ksenija Gorjup (706 mm)
4. Špela Derstvenšek (640 mm)

Aranžma jezika:

1. Marta Glas
2. Zvone Majcen

Juriš na Bohor

Damjan Omerzu,
predsednik komisije za tradicionalne prireditve

Poročilo Komisije za planinske izlete

Od načrtovanih 11 planinskih izletov so uspeli le navedeni štirje. Ostali so odpadli zaradi premajhnega števila prijav ali zaradi slabega vremena.

23,03,2013	Dolina Glinščice	20 udeležencev
12 in 13 julij	Bavški Grintovec	24 udeležencev
26.10.2013	Hleviška planina	14 udeležencev
26.11.2013	Lovrenška jezera	11 udeležencev

Marjan Poznič,
predsednik komisije za izlete

Pohorje - Lovrenška jezera

Po dolini Glinščice

Rekli so, da bi šli po dolini Glinščice. Ni mi bilo jasno, kje bi naj to bilo. O eni Glinščici se mi je nekaj svitalo, da je pri Ljubljani, izvira pod Toškim čelom in ob obilnem dežju povzroča sitnosti. Da pa bi bila tam neka dolina vredna ogleda, to pa ne. V vabilu se je še zapisalo nekaj o Goriško-Notranjskem-Snežniškem hribovju...upsss. Šele po iskanju po atlasu sem prišel na čisto, da je to vendar pri Trstu in da tisto ni nobeno Goriško-Notranjsko hribovje, temveč je to Kras. Še vedno. Glinščica je pa rečica, ki izvira pri Klancu pri Kozini in se izliva v Tržaški zaliv. Dolga je samo dvanajst kilometrov, ki je na svoji poti slikovito oblikovala kraški svet. So pa ljudje s pridom izkoriščali to vodno silo in na njej postavljali mline. Danes jih ni več. Samo razvaline pričajo o tem. Pa smo šli. Dvajset ali nekaj takega. Mali avtobus. Avtocesto zapustimo pri Kozini, skozi Bazovico v dolino proti Trstu. V vasi Boljunec nas osem izstopi. Ostali gredo nazaj, pod kraški rob. Gredo plezat. Ferata. Ni mi se dalo v to verzijo. Tudi nisem bil prepričan, če mi je dolgi zimski spanec pustil dovolj moči, da bi zmozel tisto lazenje po strmi ferati.

Kot povedano. Osem se nas je odločilo, da si v miru in lagodno ogledamo dolino. Skozi Boljunec se napotimo proti Gornjemu Koncu. Po deseti minutah že kar planinska kočja-Premuda. Zaprto. Odprejo šele čez eno uro. Ne čakamo. Gremo in že so markacije, table, pot je široka, kamnita, soteska se že vidi. Tik ob poti so vidni ostanki starorimskega akvadukta. Iz tega hribovja so v tistih časih speljali vodo vse do Trsta. Pot le počasi leze navkreber. Le do cerkvice Marija na Pečeh, smo malce zagrizli v kolena. Sama cerkev nič posebnega, posebna je le lokacija. Kot nekakšen krokar čepi na eni skali. Ima pa svojo zgodovino. Legenda pravi, da jo je dal postaviti Karel Veliki z namenom, da bi bil to njegov kraj zadnjega počitka. Prvi zapiski o njej sami pa imajo letnico 1330. Je tudi božja pot. Veliki grešniki naj bi za pokoro bosili morali iz mesta do te cerkve. Po kamenju dvanajst kilometrov

Od cerkve vodi markirana pot na vrh hriba, ki nudi, baje, lep razgled na morje, Trst. Mi se to varianto nismo odločili. Spustili smo se nazaj na prvotno pot in sledili oznakam za Botač. Občudujemo slap Supet, ki v štiridesetmetrskem padcu izginja v globel. Botač je gruča hiš stisnjeni v grapi tik ob vodi. Človek se sprašuje, kaj je ljudi gnalo, da so šli živeti tja v tisto grapo. Danes ni tam nič. Razen gostilne. Osebe prijetno, govorijo po naše. Malce naprej je meja, meja ki to več ni. O desnem bregu Glinščice se vračamo. Nekaj časa po cesti Botač-Hrvati, eno etažo višje do kolesarko sprehajalne poti. Dejansko je to opuščena trasa železniške proge Kozina-Trst. Železnica sama je bila odprta leta 1887 z namenom, da bi oživili tovorni promet. So pa to novost s pridom uporabljali kmetje, ki so vozili svoje pridelke v Trst. Progo so leta 1958 ukinili. Danes pa po njej uživajo ljubitelji narave. Mi smo tudi.

Povzpeli smo še do Razgledišča pri Jezeru. Pogled po dolini, v daljavi morje, Trst. Malce je mrčasto, sonca ni, pa vseeno uživamo. Nekaj fotk in v dolino proti Boljuncu. Ustavimo se še na Razgledišču pri Zabrežcu, da še iz tiste perspektive pogledamo po dolini, hiše Gornjega Konca so čisto pod nami. Sam spust v dolino je dokaj strm in kamnit. Pa zmoremo. Smo vajeni tudi kaj hujšega. Nič. Kakšne štiri ure smo rabili, da smo prehodili to dolino. Bilo je prijetno, nekako pomirjajoče je vsa tista okolica delovala na nas. Kako so se imeli tisti iz ferate pa ne vem. Nič kaj se niso hvalili. Verjamem, da ni bilo lahko...

Kam pa prihodnjič?

Miro Četrlič

Dolina Glinščice – na ferati Biondi

Poročilo markacistov

V preteklem letu markacisti nismo opravili nobene akcije v smislu kompletne obnove poti, temveč smo popravili oziroma obnovili samo potrebne odseke.

Največkrat je bilo potrebno posekati in očistiti grmovje okoli markacij oziroma usmeritvenih tabel – kažipotov ter narisati nove markacije in namestiti nove kažipote. Še vedno opažamo, da so table namerno poškodovane (prestreljene oz. upognjene)

V letu 2014 planiramo obnoviti poti, ki so poškodovane od vremenskih ujm.

Na natečaj za markaciste bomo napotili dva pripravnika.

Stane Mirt,
načelnik markacijskega odseka

Poročilo mladinskega odseka za leto 2013

Mladi člani našega društva smo bili aktivni skozi celotno preteklo leto. V prvih mesecih leta 2013 smo največ časa in energije namenili organizaciji in realizaciji planinskega plesa, katerega izvedba je bila že drugo leto zapored v naših rokah. Plesa se je udeležilo približno 200 ljudi s Senovega in širše okolice. Prizadevamo si, da bi ta prireditev spet postala tradicionalen in prepoznaven dogodek v našem kraju, saj menimo, da je premalo veselih družabnih dogodkov, kjer se lahko ljudje sprostijo in zabavajo. Hkrati želimo tudi ohraniti kulturo plesa, ki je pri mladih v sedanjem času čedalje manj zakoreninjena. Naša glavna dejavnost pa še vedno ostaja obiskovanje bližnjih in malce manj bližnjih planin in gora. Večkrat v lanskem letu se je nekaj članov mladinskega odseka udeležilo izletov, ki jih je organizirala komisija za izlete pri našem društvu, ali pa smo se v gore podali v lastni režiji. Seveda ne smem pozabiti omeniti mladinskega planinskega tabora v Završnici pod Karavankami, kjer smo imeli v enem tednu bivanja pod šotorskimi platni za razliko od prejšnjih dveh let skoraj ves čas toplo in sončno vreme, kar smo s pridom izkoristili. Med drugim smo se povzpeli tudi na najvišji vrh Karavank, čas v taboru pa je ob vseh športnih in družabnih aktivnostih tako ali tako čisto prehitro minil. V letošnjem letu se bomo trudili vzdrževati nivo aktivnosti, poleg tega pa bomo poskušali več sodelovati pri planinskih dejavnostih v okviru osnovnih šol v okolici. V imenu mladinskega odseka vam želim čim več lepih trenutkov v objemu gora in narave, ki nam ob koncu dneva prinašajo občutek notranjega zadovoljstva.

Načelnik MO
Simon Poznič

Iz taborne kronike

Letos smo taborili v Logarski dolini. Povzpeli smo se na Olševo, Kamniško sedlo in Brano, do Matkovega škafa in na Koroško in Ojstrico.

Taborovodja je bil tovariš Štih Lojze, taborna kuharica pa teta Pavla.

Namesto 50 nas je bilo kar 80. Taborovodja nam je že takoj pri prvem zboru povedal: «Avtobus iz Logarske doline vozi večkrat na dan. Če se kdo ne more podrediti tabornemu redu, ga bomo lepo pospremili do avtobusa, mu pomahali in odpeljal se bo proti domu.» No, malo je popustil tovariš taborovodja, malo smo se poboljšali mi in skupaj smo preživeli 10 prelepih dni v Logarski dolini.

Razdelili smo se na 8 skupin. Najmanjše planince je dobil Gorazd, ki je bil tudi taborni zdravnik. Predvsem deklice so mu javkale za najmanjši žulček. Pogrešal je mikroskop, da bi lahko videl vse tiste strašne odrgninice, ki jih s prostim očesom ni bilo moč ugotoviti. V Gorazdovi skupini je bil mali Borut, ki je mislil iti na prvo turo z volneno odejo, z nahrbtnikom in z vsemi rezervnimi deli in perilom. No, vodniki so še pravočasno opazili, da se mu nahrbtnik sumljivo približuje petam.

Naslednjo skupino po velikosti je dobil Dušan, ki je bil v taboru zadolžen za športno dejavnost. Mreže za odbojko in ping-pong so bile po njegovi zaslugi vedno lepo napete, njegov šotor pa poln športnih rekvizitov. Kadar je bil Dušan dežuren, je vladalo splošno veselje, saj je vsakemu verjel, da ima nujne obiske v planinskem domu tudi po večkrat na dan. Teta Pavla je vedela, ta dan bo treba v kuhinji še bolj delati, saj vendar ne more preveč obremenjevati Dušanovo dežurno skupino, v katero so se zrinili sami fantje. Sploh je bila Dušanova skupina najbolj popularna, pa naj je šlo za ljubezen, šport ali bojevniške veščine.

V naslednji skupini pri tovarišici Meti so bile same deklice. Obe skupini sta se lepo dopolnjevali, tako hitro kot je tovarišica Meta govorila, je tovariš Dušan tekkel. Mala Barbara iz te skupine je bila tako všeč Simonu, da se je sklenil zanjo bojevati na življenje in smrt.

Vesna se je pripeljala v tabor s katrco, ki je bila tako naložena s potovalkami, nahrbtniki, peteršiljem in korenjem, da se je zadnji konec skoraj vlekel po cesti. V njeni skupini so bile taborne klepetulje, med katere sta se lepo vključila tudi Tomaž in Aleš.

Tovariš Raušl Jože je letos prvič taboril z nami. Bil je zelo v redu. Dežurstvo je vzel resno in njegova skupina je očistila tabor do zadnje smeti. Tovarišica Meta ga je klicala kar dežurni »pucflek«. Imel pa je oblečeno nekakšno čudno majico, ki bi lahko bila kar spalna srajca ali vsaj tunika.

Hinko je dobil na grbo same velike taborniške glave: predsednik Dušan, ki je na turah kar po malem cukal rumček, vendar moram poudariti, da res le po malem. Potem je bil tu še radioamater Robert, ki je vzpostavljaj radijske zveze po celi Evropi. Pa še Roman, imenovan »Bubika«, ki je bil strah in trepet deklet pri pomivanju posode, saj jih je kontroliral od jutra do večera.

Hinko je bil nekakšna taborniška »tavžentroža«, saj je znal postavljati šotore, gamsirati po skalah, napenjati vrvice in sploh je imel v mezincu vse taborne in planinske veščine.

Tovariša Krejana Jožeta poznamo po dobrem in vestnem planincu. V taboru smo ga spoznali kot izredno radodarnega dežurnega v kuhinji, saj nam je za zajtrk nadeval tako velike kose mesnega

doručka, da kruha sploh ni bilo najti. Da je pri tem porabil kar šest velikih konzerv, je taborna tajna. Kadar je jedel fižolovo juho, je dobil izredno moč, ki jo je uporabljal za lomljenje žlic.

O tovarišu Janezu bi lahko napisali cel roman. Ima lepo brado, ki slovi daleč naokoli kot znano zbirališče najkvalitetnejših kocin. Na grbi je imel ta-glavne in se je moral pošteno potruditi, da se je vedelo, kdo je vodnik skupine. Njegovo skupino so sestavljali sami dobri planinci, ki so jo večkrat ubrali kam po svoje. To smo jim pa res privoščili, saj ni bilo lahko hoditi z nami, posebno pa so bile vedno zaščitnice, to je zadnji v koloni.

Pisali bi lahko še in še o večerih ob tabornem ognju, o bitki za palačinke, ki jih je spekel tovariš Mahovne celo goro, o poplavi v taboru in o lepih doživetjih na turah na najvišje vrhove Kamniških Alp.

Življenje v taboru se ne da opisati, treba ga je doživeti.

(Iz kronike mladinskega planinskega tabora v Logarski dolini, leta 1979)

ŽIVIJO, BOK, NIMAM CAJTA! **Poročilo odseka seniorjev**

Takšen je običajni upokojenski pozdrav, na račun katerega se velikokrat pošalimo. In zakaj je temu tako? Mi starejši, katerim nam časa vedno manjka, ugotavljamo, da je to zato, ker ko pride „tisti čas“, bi vsi radi naredili še to in ono in šli še tam in tam. Potem pa seveda (z)manjka časa za vse, kar srce si sladkega obeta.

Seniorska sekcija PD Bohor Senovo je aktivna v marsikaterem pogledu. Lansko leto smo bili na pohodih vsako drugo sredo, izpustili nismo ničesar, morda premaknili zaradi objektivnih težav ali pa izmislili kaj dodatnega. Približno 480 udeležencev smo našteali skozi leto. Na kratko bomo našteali naše pohode, ki so pozimi res po nižjih predelih, v planinski sezoni pa seveda dlje in višje.

V januarju smo šli na **novoletni pohod na Bohor** iz Jablanc preko vrha Bohorja vse do Velikega Kamna. Potem je bil na vrsti pohod iz Brestanice **čez Volčjo mizo** in na Ribnike v Mačkovcih. Koncem januarja pa smo šli iz **Kostanjevice čez Zavode do c.sv. Mohorja** in po drugi smeri čez Oštrc nazaj v Kostanjevico.

Februarja nam je zaradi visokega snega odpadel pohod iz Virštanja – Banovine do partizanske bolnišnice. Smo se pa udeležili **Valentinovega pohoda na Bohor** in šli koncem meseca iz **Velikega Kamna na Veternik** in imeli povratek po krožni poti na start.

Marec je prinesel zanimiv pohod z **Ječovega na Žusem**. To je bil zelo razigran pohod, niti ne kratek, ampak vsestransko zanimiv, tako da se bomo tja še vračali. V marcu smo se pridružili krškim seniorjem in šli z avtobusom na konjiški konec na **Konjiško goro in njen najvišji vrh Stolpnik**.

April nas je nagradil z dvema pohodoma. Obiskali smo **Ostrež** na zasavski planinski poti. Ponovno smo se pridružili tudi krškim seniorjem in pogledali na **Slemenu** kje in kako smučajo sosede Kostelići.

Maj je bil lep mesec: najprej smo iz Celja šli skozi **Hudičev graben na Celjsko kočo** in nato koncem meseca s Krčani in njihovim avtobusom do Blagovice in peš na **Limbarsko goro in Golčaj**.

Junija smo se spet pridružili Krčanom in skupaj obiskali **Blejsko kočo in Debelo peč**. Na **Murovico** smo se povzpeli koncem junija in spotoma obiskali še **Cicelj in Miklavža**.

Nikakor pa julija še nismo šli na dopust. Že v začetku meseca smo se iz Olimja povzpeli na **Plešivec** in nato iz Banovine obiskali **partizansko bolnišnico Javoršica**, ki smo jo februarja izpustili. Na **Srebotnik** smo prišli iz celjske smeri po zelo strmi poti in se vrnil v Štore po zanimivi Barbarini poti. Od tam pa seveda nazaj v Celje, kako drugače kot s taksijem (1 evro po osebi), ker vlak tisti dan ni imel postankov na tej postaji.

V avgustu smo v **taborili na Livških Ravneh**. Tam smo bili šele dejavni. Že prvi dan smo skočili na **Veliki Kuk**, kjer smo našli naš podpis „PD BOHOR 2010“ na cesti, ki so jo nekoč, leta 2010, betonirali ravno takrat, ko je naše planinsko društvo šlo čez Kolovrat. Tudi naša skupina je naslednji dan v enem šusu prehodila **Kolovrat do Solarjev** in se od tam vrnila nazaj na Livške Ravni. Potem pa naslednji dan seveda pohod na **Matajur**, pa naslednji dan na **Sveto goro ali Skalnico** čez tunele iz prve svetovne vojne. Manjša skupina je osvojila **Krn iz planine Kuhinja** (v visoki vročini). Drugi del skupine pa si je ogledal Kobarid, **Drežniške Ravni in Livek**. Tudi iz Livka smo se dvakrat podali po poti spominov peš na Livške Ravni. Zanimiv pohod, saj je pot opremljena z napisi, ki mnogo povedo o hudih časih v teh obmejnih krajih. Tudi ogled **Breginjskega kota** ni izpadel, moramo pa pohvaliti dve udeleženci, ki sta se tako zaljubili v **Kobariški Stol**, da sta ga morali osvojiti še pred koncem tabora, sicer jima ne bi dal spati vse leto in dan. V ČŠOD na Livških Ravneh nam je bilo zelo lepo in zanimivo, saj sta bila z nami Drago in Cvetka iz Ajdovščine. Zgodb seveda ni manjkalo in imeli smo se tudi sicer zelo lepo, saj je prijazno osebje zelo lepo skrbelo za nas. Da ne govorimo kakšne napore je vložil oskrbnik Izidor, da nam je nanosil vodo ko je javni vodovod mrknil. Vsak večer pa smo skočili še na Veliki Kuk, pogledat tisti naš podpis iz leta 2010. Dragov komentar na ta podpis pa zanalašč ne bom objavila, ker ni za javnost, pa tudi njemu ne bom delala veselja. Domov smo se vrnil ravno tisti dan, ko je bilo pri nas v Posavju rekordnih 40,8 stopinj Celzija.

Tudi to je minilo in že je bil tu september z drugimi dogodki in nižjimi temperaturami. Ker sem si zlomila roko, sem malo počivala, ampak soplaninci in soplaninke pa nikakor ne. Obiskali so **Pugled** nad Grosupljem, pa **Obolno in Kucelj**. Do konca so prehodili pot Križem – kražem, in upamo, da jim bo Borut letos izročil pohvalo za prehojeno pot.

Oktober je prinesel pohod po kozjanskih sadovnjakih, ki smo se ga letos prehodili **po poti tolovaja Guzaja**. Pač pa nismo nato naslednjo sredo zaradi obilnega dežja obiskali Malkovca, smo se pa zato v manjši zasedbi priključili pohodniški agenciji Balkanika iz Maribora in z njimi (kar 6 avtobusov nas je bilo) prehodili lep kos naše meje z Avstrijo v Prekmurju (**od Tromejnika do vasi pod Rdečim hribom** smo hodili 6 ur).

V novembru smo šli v Braslovče in od tam peš na **Goro Oljko**, kjer smo bili zelo zadovoljni z oskrbnikom, zato tja še sigurno večkrat pridemo.

December je bil tudi zelo aktiven: kar 18 km smo prehodili **od gradu Bogenšperk preko Liberge in nazaj v Litijo**. In zaključni pohod smo imeli od mostu v **Brestanici čez Gunte, Cesto in na Dunaj**. Pohod smo zaključili v gostilni Pečnik s kosilom in obljubo, da se vidimo prihodnje leto v še večjem številu. Tako so naši seniorji prehodili in doživeli marsikaj, ampak vsega pa tudi ne smemo povedati!

Na tem mestu vas vabimo v tabor odraslih planincev od 2. do 9. avgusta 2014. Polpenzion bomo imeli v Kamniku v Domu CIRIUS (cena je 24 €, vsaka soba ima svoje sanitarije). Pohodov in drugih zanimivosti je na tistem koncu za mnogo, mnogo let, če le jih bomo še zmogli. Prijazno vabljeni, da vam slučajno ne bi zmanjkalo časa, kajti prišel bo čas, ki ne bo več pravi čas in še prehitro bo ta čas.

Da zaključim: če smo v letu 2013 še »na črno« hodili s Krčani, moramo povedati, da imamo v letu 2014

že črno na belem napisan skupni program. Oni seveda vsako sredo, mi vsako drugo, kajti **vmes gremo mi še kam po svoje**. Takšni smo in ni čudno, da nimamo cajta!
Lepo vabljeni v naše vrste!

Marija Krušič,
načelnica odseka seniorjev

Iz tabora starejših planincev

Prijatelji Bohorja

Število vpisov v knjigo prijateljev Bohorja v preteklih nekaj letih:

Leto	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Število vpisov	4.482	6.125	5.962	8.084	9.031	9.938	7.478	5.304

Največkrat so bili vpisani v knjigo:

Franc Tovornik, Senovo	270	Stane Čerin, Koprivnica	98
Robert Umek, Srebotno	264	Tone Vodopivec, Krško	95
Peter Starc, Senovo	202	Tone Tovornik, Stolovnik	86
		Boris Fekonja, Krško	84
Stanka Starc, Senovo	180	Nikola Labus	82
Marjan Motore	155	Tomo Malgaj	80
Jože Juh	103	Janko Lubi, Armeško	78
Nataša Simonišek, Dolenji Leskovec	101	Grdovič Dejan, Artiče	66
		Aleš Gabrič, Krško	60
		Boštjan Zakšek	60
		Sadik Hadžić, Senovo	57

Čestitamo vsem vztrajnim pohodnikom!

Planinski večeri v letu 2013

V letu 2013 smo se odločili, da planinskim večerom poleg potopisne dodamo naravoslovno vsebino. Za uvod v zimsko sezono 2013 / 2014 smo v goste povabili **Miljka Lesjaka** gornika, gorskega reševalca, ljubitelj gora, narave in fotografije iz Mosta na Soči. Ob svojih fotografijah nam je predstavil eno od akcij gorskih reševalcev ter gore okrog Tolmina.

Dušan Klenovšek, biolog, naravovarstvenik, strokovni delavec za ohranjanje narave in naravovarstveni nadzor v Kozjanskem parku, se je prijazno odzval našemu povabilu oziroma prošnji, da nam pride predstaviti rastlinski in živalski svet našega okolja. Prikazal nam je tujerodne invazivne vrste v Posavju, zaščitene rastlinske in živalske vrste pri nas, pred nami pa je še predstavitev boga raznovrstnosti življenja na suhih hribovskih travnikih. Vsako njegovo predavanje napolni sejno sobo do zadnjega stola in zelo smo mu hvaležni za podarjene predavitve.

Z **Vinkom Šeškom** iz PD Lisca Sevnica smo spoznali naravni rezervat ptic v Delti Donave ter pravljичni otok Sokotra, ki je zaradi svoje izoliranosti uspel ohraniti številne endemične rastlinske in živalske vrste.

Janez Levstik iz PD Lisca Sevnica nas je odpeljal v gore Ukrajine, po sledih sevniških planincev na enem izmed njihovih poletnih planinskih taborov.

Tone Petrovič je predstavil zanimivosti bohorskih gozdov in poti.

Z **Mojco Urbanč** smo bili na Madagaskarju, na obisku pri misijonarju Tonetu Kerinu iz Straže pri krškem.

Boris Vovčko nam je predstavil Obhodnico Senovega oziroma podvig treh mladih, ki so senovško obhodnico, dolgo 40 km, prehodili v »enem kosu« - v 12 urah. Ta predstavitev je vzbudila precejšen interes za našo pohodniško pot, saj so se nam oglašali celo planinci iz drugih krajev in nas prosili za karto in dnevnik te poti.

Vabilo na naš zadnji planinski večer v sezoni 2013/2014

Sonja Kostevc, organizatorica

Obhodnica Senovega

V nedeljo 13.10. 2013 se nas je trojica zbrala pred z meglo zastrtim gostiščem Senica. Prijazna lastnica nas je postregla z jutranjo kavico. Zatem smo se odpeljali proti izhodiščni točki. Tam so nas obsijali topli sončni žarki. V kombinaciji z jesensko obarvanim gozdom je bila to sanjska kombinacija.

Načrt poti je bil sledeč: slap Bojavnik- slap Ubijavnik- slap Bojanca, slap Pekel- partizanska tiskarna Franceta Prešerna- Grmada- Partizanska bolnica- Veliki Javornik- Mali Javornik- Skalica- Možnica- Veliki Koprivnik- koča na Bohorju- Špic hrib- Debeli vrh- Oslica- sv. Jošt- sv. Jakob na Šedmu- Čičov vrh- Armes- Senovo.

Prvi del poti (do Grmade) imenovana Pot štirih slapov je bila skorajda neprehodna predvsem od Sobnika do slapu Bojanca. Pri tem je potrebno omeniti, da smo se na pot podali po deževnem tednu, tako da so narasli potočki otežili hojo čez njih. Prav tako pa je bilo spolzko na nekaterih strmih predelih poti. Nekaj veččin plezarije in orientacije so nam pomagale, da smo se le uspeli prebiti skozi podrto drevje in poti zarasle s trnovim robidovjem do zadnjega slapu Pekel in partizanske tiskarne F. Prešerna. Od tam nas je pot vodila po gozdni poti do Grmade, Partizanske bolnice, najvišjega vrha Bohorja -Velikega (1023m) in Malega Javornika ter najbolj zahodne točke Bohorja- Skalice (951m), od koder se je odprl razgled proti Sevnici, Kumu in Lisci. Zatem je sledila gozdna pot mimo Možnice, Velikega Koprivnika (984m) vse do koče na Bohorju, ki je bila razmeroma dobro markirana.

Na koči je ekipa pridobila nekaj "nove energije", tako in drugače. Pridružili so se nam še Marko, Bojan in Kristina. Prva skupna točka je bila vrh Špic hriba. Grebenska pot mimo Debelega vrha (921m), mistične Oslice in vse do zaključka naše poti na Senovem je bila lahko prehodna, večinoma gozdna in makadamska. Vmes smo se sladkali s svežimi jabolki, orehi in grozdem, pri sv. Joštu pa so za razvedrilo poskrbeli zvedavi biki. Skoki čez pastirje, čez drn in strn... :) V mraku smo dosegli Čičov vrh in se spustili na Senovo. Na zadnji vrh in KT Armes (445m) smo s svetilkami prisopihali po 12 urah, 40km in 2000m višinske razlike.

O vremenu... nebeško je bilo. Razgledi vse do Kuma, Lisce, Pohorja, Boča in Donačke gore, Slemena in Trdinovega vrha. Zares pravljichen dan v jesenskih odtenkih...

Seveda vse skupaj ne bi bilo tako dobro "izmerjeno" brez prijatelja Boris-a, poznavalca in raziskovalca potk na Bohorju. Boris, hvala, ker si nam pokazal prave zaklade, ki jih skriva Bohor. Verjetno jih sama ne bi nikoli odkrila.

Pia Peršič

Plan aktivnosti v letu 2014

JANUAR

- 5. 1. Srečanje posavskih planincev na Bohorju
- 13. 1. Planinski večer
Tone Petrovič – Po starih bohorskih poteh
- 18. 1. Planinski izlet – PECA (2125m)
- 27. 1. Planinski večer
Janez Levstik – Ukrajina

FEBRUAR

- 10. 2. Planinski večer
Dušan Klenovšek - Zavarovane vrste
- 15. 2. Valentinov pohod Kozje - Bohor
- 22. 2. Planinski izlet – DOBRČA (1634 m)
- 24. 2. Planinski večer
Boris Vovčko – Obhodnice Senovega

MAREC

- 1. 3. Planinski izlet – JURČIČEVA POT
- 8. 3. Planinski ples
- 10. 3. Planinski večer
Vinko Šeško – Sokotra
- 22. 3. Zbor članov PD Bohor Senovo
- 24. 3. Planinski večer
D. Klenovšek – Bogastvo hribovskih travnikov

APRIL

- 19. 4. Planinski pohod BOHOR – LISCA

MAJ

- 4. 5. Jezikova nedelja na Bohorju
- 10. 5. Planinski izlet – GOLICA (1835 m)

JUNIJ

- 7. 6. Juriš na Bohor
- 21- 22. 6. Planinski izlet – VELEBIT

JULIJ

- 12. 7. Planinski izlet – ŠPIK HUDE POLICE
- 19. – 27. 7. Mladinski planinski tabor

AVGUST

- 2. – 9. 8. Planinski tabor – seniorji
- 30.-31. 8. Planinski izlet – TRIGLAV

SEPTEMBER

- 20. 9. Planinski izlet – KOFCE – VEL. VRH

OKTOBER

- 18.10. Planinski izlet – SEDMERA JEZERA
- 19.10. Kostanjeva nedelja na Bohorju

NOVEMBER

- 8. 11. Planinski izlet – LEVSTIKOVA POT
- 10.11. Planinski večer - predavanje
- 24.11. Planinski večer – predavanje

DECEMBER

- 8.12. Planinski večer – predavanje
- 13. 12. Planinski izlet – KUM
- 22. 12. Planinski večer - predavanje

PD BOHOR - PROGRAM SENIORSKE SEKCIJE V LETU 2014				
CILJI	PREVOZ	ČAS HOJE	ORGANIZATORJI **	
JANUAR				
15.01.14	Bohor	osebni avti	4 ure	Bohorsen, (+*)
29.01.14	Mladje – Planina (Gorjanci)	šolski avtobus	3-4 ure	(+*), Bohorsen
FEBRUAR				
15.02.14	Valentinov pohod Kozje-Bohor (sobota)	naročen avtobus		PD Bohor
19.02.14	Vel. Kamen-Grad-Šušteršič-ribniki	lok. avtobus	3 ure	Bohorsen, (+*)
MAREC				
05.03.14	Lesično – Pilštanj -Vina gora-Lesično	lokalni avtobus	3 ure	Bohorsen, (+*)
19.03.14	Kozje-Županov vrh-Peter-Železno	lokalni avtobus	3 ure	Bohorsen, (+*)
APRIL				
02.04.14	Boč	vlak		(+*), Bohorsen
16.04.14	Ribnica – Mala gora – Sv. Ana	naročen avtobus	3 ure	Bohorsen, (+*)
30.04.14	Murovica – Cicelj – Sv. Miklavž	vlak	4-5 ur	<u>Bohorsen</u>
MAJ				
07.05.14	Na Lisco iz Jurkloštra	vlak		(+*), Bohorsen
21.05.14	Krim iz Iškega Vintgarja	naročen avtobus	3-4 ure	Bohorsen, (+*)
JUNIJ				
04.06.14	Uršlja gora	naročen bus	4 ure	Bohorsen, (+*)
18.06.14	Velika Planina	Avtobus		(+*), Bohorsen
24.06.14	Dobova – Jovsi – Kapele -Dobova	vlak, lokalni bus	3-4 ure	Bohorsen, (+*)
JULIJ				
	Naknadni predlogi			Bohorsen
	naknadni predlogi			Bohorsen
AVGUST				
2.8.-9.8.	<i>Tabor odraslih planincev in družin</i>			<i>Bohorsen</i>
	Naknadni predlogi			Bohorsen
SEPTEMBER				
03.09.14	Visoki Obir (Avstrija)	naročen bus 30 sedež.	4 ure	Bohorsen, (+*)
17.09.14	Ostri vrh-Babe-Govce (Rečiška pot)	vlak		(+*), Bohorsen
OKTOBER				
01.10.14	Kotečnik, Kamnik	osebni avto		<u>Bohorsen</u>
15.10.14	Celjska koč (čez Hudičev graben)	vlak		(+*), Bohorsen
29.10.14	Mirna - Debenec	vlak		<u>Bohorsen</u>
NOVEMBER				
12.11.14	Gora Oljka	vlak (varianta avti)		(+*), Bohorsen
26.11.14	Krško-Potoče-Kostanjek-Raztez-Senovo	lok. avtobus		<u>Bohorsen</u>
DECEMBER				
10.12.14	Mrzlica - Kal	vlak		(+*), Bohorsen
17.12.14	Senovo-Poreber-Likov vrh-Brestanica	lok. avtobus	3 ure	Bohorsen, (+*)
28.12.14	Brestanica-Blanca-Brestanica (druženje)		3 ure	<u>Bohorsen</u>

Tel.: 051-725-412 Marija, 041-652-104 Marica, 031-248-467 Jože, 051-306-299 Novak Vinko

Vrste članstva in cenik za 2014

KATEGORIJE članstva		Priporočena članarina za 2013 v EUR
A+	polnoletna oseba - aktivni obiskovalec domačih in tujih gora z največjim obsegom ugodnosti	65,00
A+ / družinski popust		60,60
A	polnoletna oseba - aktivni obiskovalec domačih in tujih gora z večjim obsegom ugodnosti	55,00
A / družinski popust		50,60
B	polnoletna oseba - aktivni obiskovalec domačih in tujih gora z osnovnim obsegom ugodnosti	22,00
B / družinski popust		17,60
B1	polnoletna oseba - oseba, starejša od 65 let z osnovnim obsegom ugodnosti	16,50
S+Š	srednješolec ali študent do vključno 26. leta starosti	14,00
S+Š / družinski popust		11,20
P+O	predšolski ali osnovnošolski otrok in mladostnik	6,00
P+O / družinski popust		4,80
OPP	oseba s posebnimi potrebami, brez poslovne sposobnosti	6,00
OPP / družinski popust		4,80
članarina podpornega člana PD BOHOR Senovo		5,00

UGODNOSTI ČLANSTVA PZS 2013

Kategorije članstva 2013		A+	A	B	B1	S+Š	P+O	OPP
1.	zavarovanje za nezgodno smrt pri planinski dejavnosti	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
2.	zavarovanje za invalidnost pri planinski dejavnosti	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
3.	zavarovanje za stroške reševanja v tujini - ves svet	✓						
4.	zavarovanje za stroške reševanja v gorah Evrope in Turčije		✓	✓	✓	✓	✓	
5.	dodatno zavarovanje za stroške vrnitve poškodovanca	✓	✓					
6.	zavarovanje odgovornosti	✓	✓	✓	✓	✓		
7.	popusti pri prenočevanju v planinskih kočah PZS (50 %)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8.	popusti pri prenočevanju v planinskih kočah 19 planinskih organizacij Evrope	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
9.	oprostitev plačila turistične takse v planinskih kočah	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
10.	Cici dnevnik, Dnevnik 1 ali 2 Mladi planinec Mlada planinka*						✓	
11.	naročnina na revijo Planinski vestnik	✓	✓					
12.	Planinski kažipot 2013	✓	✓					
13.	popust pri nabavi edicij v Planinski založbi PZS (10 %)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
14.	popust pri naročnini na Planinski vestnik (10 %)			✓	✓	✓		
15.	popust pri nabavi opreme in storitev po seznamu pogodbenih partnerjev PZS	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16.	popust pri obisku Slovenskega planinskega muzeja (20 %)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Prav poseben dan

Lani sem zmogla le še pot od kočice do »remize«, obračališča na koncu urejene gozdne poti proti Javorniku, ali pa pot pod Oslico proti Ravnemu logu. Pa še za te »sprehode« sem potrebovala spodbudo in prepričevanje planinskih prijateljev: »Albinca, seveda zmoreš. No, le pojdi, pa boš videla, da bo šlo breztežav. Gremo s tabo, v družbi je pot krajša.«

Moji sosedje Marina, Majda, Drago in Marjan so mi obljubili skupni vzpon na Javornik. Bila je že pozna jesen in moj 81. rojstni dan. Pripeljali smo se do vznožja Javornika, potem se pa počasi vzpenjali proti vrhu. Kmalu smo se znašli pod zadnjo strmino; še 500 korakov do vrha. Ob skrinjici na vrhu smo veselo nazdravili iz Dragotovega »frakeljčka« in se kar težko poslovili od vrha. Verjetno se večini planincev ta vzpon ne bo zdel nič posebnega, meni pa je bil to edini osvojeni vrh v preteklem letu.

Joža Čop, znani planinec in alpinist, je vedno kadar je dosegel kak težak vzpon, rekel: »Samega sebe obrajtam«. Tako sem si rekla tudi jaz.

Lepo je bilo še ob povratku v kočico, kjer nas je čakal Marjan in nam skupaj z Renato in Mladenom organiziral odlično malico: krvavice, pečenice, zelje in pražen krompir. Še vpis v Knjigo prijateljev Bohorja in povratek v dolino.

Kako je lahko dan lep!

Albina Mahovne

Jesen na Bohorju

"Sem na Bab ležov pa skoz Lukno v Zadenco gledov.«

Anekdote o Jožu Čopu (1893 – 1975)

*Jožov praded Štefan Čop je bil premožen kmet v Plavškem rovtu pod Golico. Njegov deveti sin Jernej se je preselil v Bohinj, ko je dobil službo strojnega mojstra pri Zoisu v bohinjskih fužinah. Za njim je tu delal tudi njegov sin Anton. Leta 1890 se je zaradi ukinitve bohinjske železarske dejavnosti preselil in se zaposlil v železarni na Jesenicah. S hčerjo tovarniškega mojstra Markizetija, Marijo, sta imela dvanajst otrok. **Sedmi, rojen 27. marca 1893**, je bil **Joža Čop**. Sam je kasneje vedno rad poudaril, da sta on in Slovensko planinsko društvo (ustanovljeno 27. februarja 1893) iste starosti. Prav tako je zaradi bohinjskega porekla večkrat povedal, da je »bohinjskega plotu kol«.*

Tako je odraščal v številni družini z brati in eno sestro. Živeli so skromno, a jih je družilo prijateljstvo in spoštovanje, k čemur je veliko prispevala mama, marljiva in dobrodušna ženska, s katero se je Joža odlično razumel. Nekoč se je, po lumpanju s prijatelji, sredi noči bosonog previdno pritihtopil v spalnico, kamor pa mu je mati zvečer pred posteljo postavila stol. Joža se je seveda zaletel vanj in s tem povzročil precejšen ropot. Hitro se je usedel na tla in nad seboj razpel dežnik. Ko je prihitela mati s petrolejko, ga je vprašala, kaj vendar počenja, pa je odgovoril: »Ja, mati. na ploho čakam!« Ko mu je nekoč zaradi podobnega »prekrška« spet prišla brat levite, je vstal iz postelje in se postavil v pozor. Na vprašanje, zakaj tako strumno stoji, je odvrnil: »Pri pridigi še nobeden ni ležal!«

Večina Čopov je delala v jeseniški železarni takratne Kranjske industrijske družbe in tu se je s štirinajstimi leti zaposlil tudi Joža, potem ko je 'štiri leta hodil v prvi razred ljudske šole'. Delal je v žični valjarni, kjer je več kot petdeset let tudi po šestnajst ur na dan s kleščami lovil švigajočo razbeljeno žico. Nevarno in naporno delo, ki je zahtevalo izredno gibčnost in natančne reflekse - vse to je Joža imel in s svojimi sposobnostmi je marsikaterega sodelavca rešil pred poškodbo ali invalidnostjo. Tudi njemu je razžarjena žica ožgala kožo po trebuhu, prebodla nogo, prevrtala hlače. Ko mu je preluknjala žep, je dejal: »Nič ne de! Je imel te luknjo. Praznega žepa ni škoda.« Ko pa mu je ožgala trebuh, je menil: »Žica namesto klobase in grenkega v črevih je presneto nerodna stvar.«

Joža Čop se je v nekaj letih razvil v odličnega in pogumnega plezalca. Bil je prvi, ki je po prvi svetovni vojni začel z zimskimi pristopi na naše gore. V slovenskih stenah je preplezal okrog trideset prvenstvenih smeri, ves čas pa je imel v mislih osrednji steber v Steni. Med drugo svetovno vojno so ga, kot zavednega Slovenca, gestapovci aretirali. Bil je zaprt v Celovcu, Begunjah in Šentvidu. Od tam mu je uspelo pobegniti v Ljubljano, kjer je preživel vojna leta. Čim pa je vihra minila, je v strahu, da bi mu ga kdo ne »pobral«, s Pavlo Jesih hitel osvajat osrednji steber, ki se še danes imenuje po njem in je za kasnejše vrhunske plezalce postal merilo njihovega znanja in poguma.

Njegova najljubša gora je bil Triglav. Steno je preplezal več kot tristokrat. Rad je podražil naveze, ki so plezale v Kamniških Alpah: »Kaj pa tiste vaše krtine, reveži, nimate Triglava in ne Škrlatice, še približnega Jalovca in Špika ne!«

Veliko je plezal tudi v tujih gorah in naslednja zgodbica se je odvijala v Grenoblu po vzponu na nekatere vrhove Zahodnih Alp. Francoščine ni znal nihče, Joža pa je dejal: »Imam tri jezike, enega v gobcu, dva v čevljih, meni ni težko. Pa pojdi po vžigalice! Joža jih je. seveda, prinesel. Kako pa si jim dopovedal? Malenkost! Ustavil sem prvega, pokazal sem mu s prstom na cigareto in ga prosil: Francelj, mau pržgi!«

Z Miho Potočnikom sta se nekoč zaplezala. Joža je zdrknil v neko temno luknjo, Miha, ki je bil na isti vrvi, mu ni mogel pomagati in obema je precej trda predla: »Tri dni sem se prebijal ob kruhu in vodi. Kamen je bil mrzel in odeje se moje prehlajene okončine ne bi branile. Pa sem se ulegel na trebuh in se z ritjo pokrili!«

Ko so reševali hudo poškodovanega Vovka iz Severne triglavske stene, ga je Joža vprašal: »No, Francelj, devetdeset kil te je. Ali naj te prenesemo naenkrat ali na dvoje?« »Kakor veste,« odvrne revež s prvim nasmeškom po nesreči.

Ponesrečenci v gorah so tako sveto zaupali Joževim sposobnostim, da je zadostovalo samo, da se je pojavil. Aktivno je sodeloval v reševalnih akcijah od leta 1923 do 1960. Z njim je nastopila doba, ko nobena stena ni bila pretežka in prenevarna, da s tovariši ne bi mogli rešiti ponesrečenca iz nje. To svojo lastnost je prenašal tudi na vse poznejše reševalce. Bil je izvrstna mešanica reševalca, vodnika in plezalca.

O Hrvatih, ki jih je vodil v gore, pa je menil: »V steni pri plezi so precej redkobesedni. Tu pa tam slišiš ponižno besedo: Gospodine, pazite, molim, izvolite. Ko pa po srečno prestanem vzponu prispejo na Joževi vrvi v kočo, se jim razveže jezik, okrepi glas: Čop sem, Čop tja, e brate moj... in pokroviteljsko me potreplja po rami kakor izkušeni očanec fantiča!«

Nek 'plezunček' se je hvalil v družbi. »Težka smer, gladke stene in previsi. Pa sva kar zavrtala za kline.« Joža: »Jaz pa kar špranjo s sabo prinesem.«

Tudi lenuhov, milo rečeno, ni imel ravno v čislih. Kadarkoli so s prijatelji naleteli na kakšen tak primerek, je bil vedno zraven, ko so jim v nahrbtnik podtikali težke kamne ali jim v čutare ožemali prepotene nogavice.

Zelo pa je cenil svojega prijatelja Andreja Moreta - Gandija, na katerega se je zanesel kot na sebe. Gandi je bil spreten in žilav plezalec, a bolj majhne in drobne postave. Ko so plezali Osrednji steber, je nad njimi začel krožiti velik orel in Joža je dejal Potočniku: »Miha, na Gandija počepni, da ga ne bo orel vzel.«

Nekaj simpatičnih prigod je imel tudi z župnikom Aljažem, o katerem je menil, da je bil »fejst možakar«. Večkrat je bil pri njem in nekoč je v farovžu celo prespal, pa je zato moral k maši. Znana je anekdota, ko je Aljaž vprašal Čopa, če gre res v steno. »Res.« »In če se popelješ dol ven.« »Mi je vseeno, če pridem do pekla.« »Pomisli, če bi bilo zares!« »Bom kupil retur karto.«

Drug pogovor med njima pa se je odvijal takole: Aljaž: »Joža, jaz ti pa samo nekaj povem. Če bom jaz tebe moral pokopati, ko sem jih že toliko, te bom z lopatico po riti usekal! Zdaj ti to povem, ker, če se boš ubil, me ne boš mogel slišati.« Joža pa nazaj: »Vsaj pogreba ne bo treba plačat!«

Nekoč so s prijatelji na Kredarici čakali še Franceta Avčina, ki je bil znan po tem, da se je rad predstavljal s svojimi nazivi. Joža je zaklenil vrata in, ko je zunaj potrkal, vprašal: »Kdo pa je?« »Doktor profesor inženir France Avčin,« se oglasi pred vrati. Joža pa nazaj: »Ne, za toliko ljudi pa ni več prostora!«

Veliko prijateljev je imel med Bohinjci, ki so cenili njegovo odrezavost, šegavost in sprotno izmišljanje novih šal. Niso mu zamerili, čeprav si je izmislil tudi kakšno »bohinjsko« in jih zlasti rad dražil z njihovim sporedom za neko živinorejsko razstavo: Dopoldne: ob 10h: dogon goveje živine, ob 11 h: prihod slavnostnih gostov, ob 12h: skupno kosilo! Popoldne: ob 15h: brizganje gasilcev, ob 17h: streljanje rezervnih oficirjev.

Nekoč ob Bohinjskem jezeru sreča fanta, ki nekaj išče pod rušo. »Ti, poba, kaj pa počenjaš?« »Sem iz Ljubljane. Ribe lovim.« Joža iz nahrbtnika vzame par rokavic in jih pomoli fantu. »Gospod, čemu pa rokavice?« »Kar vzemi jih, da si ne boš rok umazal, ko boš en drek ulovil!«

Še ena anekdota govori o njegovem naravnem odporu, da bi ga prisilili v neko resno, uradno držo, kjer bi moral upoštevati predpisane vzorce vedenja in govorjenja: Kmalu po drugi svetovni vojni sta ga kot enega najboljših alpinistov, gorskih reševalcev in obenem preprostega železarskega delavca doleteli čast in slava, da preda štafetno palico predsedniku takratne države Josipu Brozu. Naučil se je sicer govora, ki mu ga je nekdo drug pripravil, a v trenutku, ko bi moral Brozu to tudi povedati, je le nekaj zamomljal in po trenutkih tišine, ki je nastala zatem, izjavil: »Tovariš Tito, želim ti, da si živ in zdrav kakor planinski kozel!« Kasneje je sam dejal: »Jaz nisem govornik. Če bi bil govornik, pa plezalec ne bi bil!«

Bil pa je zato velik ljubitelj narave, vedno odprtih oči za vsa čudesa in lepote, ki jih ponuja: »Čut za naravo sem imel vedno razvit. Rože in živali sem v naravi vedno občudoval in gledal. Bil sem sicer petnajst let lovec, vendar nisem nobene živali ustrelil. Pustil sem jih na miru in sem jih samo gledal. Veš, jaz hodim z očmi po tleh, ne z nogami.«

Poznano je bilo Joževo prepričanje, da pajek prinaša srečo: kadarkoli je zagledal pajka, je bila zanj še tako težavna in zapletena zadeva s tem že vnaprej rešena. Miha Potočnik opisuje njuno skrajno nevarno in naporno plezanje v Triglavski steni (prvenstvena Gorenjska smer): »v najbolj kritičnem trenutku je Joža počakal, da je pajek, ki se je po naključju znašel na njegovem klinu, splezal stran, šele nato je nadaljeval z zabijanjem klina.«

To prigodo je poznal tudi Julius Kugy in je Jožu zato v svoji slabi slovenščini večkrat vzklikal: »Pauk, pauk!«

Čudoviti razgled, ki se na triglavsko pogorje ponuja z Babe v Karavankah, je opisal čisto po svoje: »Sem na Bab ležov pa skoz Lukno v Zadenco gledov.«

Tale njegov domislek je ravno pravšnja iztočnica, da povemo še nekaj o tem, kako je Joža gledal na ženske. Hribovska družina ni preveč veselo sprejemala oznanil o porokah, saj so le-te redčile njihove vrste. Zato Joža ni bil ravno srečen, ko se je njegov plezalski tovariš Miha Potočnik »okretik« in se odločil za zakonski stan. So pa že pol leta pred tem po malem fantovali, na koncu pa se le odločili, da naredijo eno »ornk fantovšno«. Zbrali so se v ponedeljek po službi v hotelu Pošta na Jesenicah in se zabavali do naslednjega jutra, ko so morali na delo - Joža seveda v žično valjarno. Enako je bilo naslednji dan pa naslednji pa naslednji ...vse do sobote, ko je ob štirih zjutraj popustil tudi Joža, ki je

do takrat še vedno po malem nasprotoval tej poroki. Nenadoma je pokleknil pred Miho, sklenil roke v priprošnji in rekel: »Miha. lepo te prosim, oženi se že enkrat, jaz tega ne zdržim več!«

Kljub temu da je vedno govoril 'babja dlaka te naredi siromaka', je tudi on klonil pred ženskim svetom in se, sicer resda šele pri dvainpetdesetih, tudi sam oženil. Ko so ga prijatelji dražili, da ni več najmlajši, je odvrnil: »Nkol ni prepozn, prej pa časa ni blo!«

Rodila sta se mu sin in hčerka in zlasti na račun slednje je vedel povedati kaj zabavnega: »Čudno, sadil sem korenje, zrasla je češplja.«

Nikoli pa mu nista bila odveč, ko je bil čas za hribe, zdaj enega zdaj drugega je posadil v nahrbtnik, da je ven kukala samo mala kodrasta glavica in se odpravil na pot.

Bil je kremenit, pokončen Slovenec in nadvse rad je imel našo ljubo deželico. Ko so mu nekoč očitali, da je lokalpatriot, se je znašel: »O ja, po lokalih pa rad hodim!« Sicer se za politiko ni kaj dosti brigal, a naravno inteligentnemu mu čas socializma ni bil ravno po volji in ni si mogel kaj, da bi tudi na tem področju kakšne ne zasolil. Nekoč je, že upokojenec, na cesti srečal precej zajetnega direktorja Železarne, ki ga je pobaral: »No, Joža, kako je?« Ta pa je spustil pogled na njegov obilni trebuh in odgovoril: »Ja, ja, nekaterim gre socializem na špeh, drugim pa na živce!«

Tudi gorenjska navada priprave žgancev, ko po njih polijemo zaseko z ocvirki, mu je prišla prav, da je povedal eno na račun politike: »Prava in dobra politika je tista, ko spodnji žganc ve, kako se onemu na vrhu godi!«

Ker je v družbi pripovedoval politične vice, je moral k sodniku za prekrške. Ta mu je dosodil pet tisoč dinarjev kazni in ga na koncu vprašal: »Joža, a še kakšnega veš?« »Vem, ampak tisti je pa za deset tisoč!«

Veliko anekdot je povezanih tudi z gostilnami. Če pri postrežbi ni dobil polnega kozarca, je vprašal natakarico: »Kolk pa pouhn košta?«

Nekoč je prišel v Kazino k zbrani družini in rekel: »Kozo prodajam, ampak je huda.«

»Kako huda?« »Včasih jo dva težko držita.« Pa je kljub tej hudosti prodal kozo za liter vina. Ko je kupec prišel ponjo, pa mu je Joža dal kozo za žaganje drv.

Bil je poln domislic, s katerimi je marsikomu popestril dan. Nekoč je v nahrbtnik naložil petelina in ga nesel skozi Jesenice. »Kam pa greš s tem petelinom?« ga vprašajo mimoidoči. »K urarju ga nesem, mi dve uri prezgodaj poje!«

Še v visoki starosti in bolezni je znal biti duhovit. Nekoč je sorodnikom dejal, da ga morajo pokopati s krsto pokonci. »Zakaj pa tako?« »Zato, da ko bo Vstajenje, bom ta prvi gor na Golico letel!«

Zagotovo obstaja še nešteto takšnih in podobnih iskric, s katerimi je Joža prižigal luči smeha in dobre volje, kamorkoli je prišel. Ne le njegovi vrhunski dosežki v alpinizmu in gorskem reševanju, tudi te iskrice so pripomogle, da se je Joža Čop trdno zasidral v slovensko zgodovino in ostal v narodovem spominu.

Povzeto po zapisu **Elizabete Gradnik**, objavljenem v *Jesenškem zborniku 2004*. Avtorica zapisa je zbrala anekdote, ki so se ohranile v zapisih ali spominu njegovih svojcev, prijateljev in znancev.

Planinski vestnik – moj prijatelj

Planinski vestnik prihaja v naš dom že več kot 50 let. Zadnja leta mi pomeni »okno« v svet mojih nekdanjih pohodov po gorah.

Vedno bolj se zavedam, koliko lepega sem doživela v gorski naravi skupaj z mojimi fanti. Težko mi je, ko preberem, da koga od planinskih prijateljev ali znancev ni več med nami. Zanimivi so članki o varstvu narave, opisi ptic, živali, rastlin, ...

Nekaj posebnega so intervjuji z znanimi osebnostmi – planinci, kot so: dr. Matjaž Kmecl, Vojko Čeligoj, Vlasta Kunaver, ... Prav posebej se me je dotaknil pogovor z znano pesnico Nežo Maurer. Njene pesmi dobro poznam, tudi osebno sva se že srečali na kulturnem večeru na Senovem. Nisem pa vedela, kako ona doživlja gore. Iz spoštovanja je vedno ob poti na goro poljubila prvo markacijo. Potem pa tako kot vsak izmed nas po svoje uživala v gorski naravi.

Še mnogo zanimivega je iz zgodovine planinstva, o alpinizmu in tudi o današnjih problemih v društvih
Planinski vestnik lahko preberete tudi v planinski sobi na Senovem.

Albina Mahovne

*» Hvala za svitanje brez bolečin,
za mirno, sivo, z zlatom obrobljeno jutro,
hvala za tihe večere .....«
(Neža Maurer)*

Iz rastlinskega sveta Bohorja

Ali ste vedeli.....

...da rastejo v naših krajih vsaj 4 vrste teloha

Črni teloh (*Helleborus niger*), ki ima lepe bele cvetove; vzrok za njegovo ime pa se skriva pod zemljo – ima namreč črno korenino. Postarani cvet teloha dobi rožnato ali rdečo barvo, dejstvo, da se že mladi cvetovi barvajo rožnato, pa je posebnost naših krajev, ki zbuja pozornost tujih vrtnarjev.

Hostni teloh (*Helleborus dumetorum*) ima majhne zelene cvetove, ki so v premeru manjši od štirih centimetrov. Cvetovi so brez vonja.

Blagodišeči teloh (*Helleborus odorus*) ima večje zelene cvetove, podobne okroglim skodelicam, ki v premeru merijo 5 – 7 centimetrov in prijetno dišijo.

Temnoškrlatni teloh (*Helleborus atrorubens*) ima rdeče ali temno vijoličaste cvetove na visokem stebelu. V Sloveniji uspeva le na Dolenjskem in v Posavju.

... da so pri nas vse vrste telohov zavarovane

Nabiranje cvetov ni omejeno, prepovedano pa je nabiranje korenin in semen.

...od kod jarici njeno ime

Navadna jarica (*Eranthis hyemalis*) je nekoč rasla pod Nanosom, danes pa le še v posavskih hribih. Zacveti zgodaj spomladi, skupaj z zvončki, telohi in od tu izvira njeno ime. Pridevnik »jar« namreč pomeni zgodnji, spomladanski (kot na primer jaro žito, jare kokoške....).

Prav gotovo pa njeno ime nima nič skupnega z »jaro gospodo«, ki je zelo trdovratna »vrsta« in je ni mogoče iztrebiti, na slovenskem pa je v zadnjem času tudi vedno bolj zaščitena.

...da dežne kaplje pomagajo jarici pri razmnoževanju

Že konec maja pusti jarica vse nadzemne dele propasti in se pritaji v gomoljčku pod zemljo. Pred tem pa dozori njena semena, ki se uprejo v cvetišče in napeta čakajo na dežne kaplje. Ko kaplja prileti na

seme, se notranja napetost v hipu sprosti in seme izstreli do 40 centimetrov daleč v okolico.

... da je pri nas navadna jarica zavarovana

Zavarovana je rastlinska vrsta in njen habitat (rastišče), kar pomeni, da ne smemo nabirati nobenih delov rastline niti je ogrožati s kakršnimikoli aktivnostmi na njenem rastišču.

... da sta zavarovana tudi navadni mali zvonček in kronica

Pri navadnem malem zvončku (*Galanthus nivalis*) ni prepovedi nabiranja cvetov, prepovedano pa je nabiranje čebulic in semen/plodov.

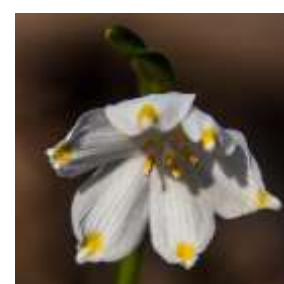
Veliki zvonček ali kronica (*Leucojum vernum*) ima zavarovane vse dele rastline; prepovedan je odvzem čebulic in semen, cvetov pa lahko nabereмо le za šopek za osebni namen, kar pomeni toliko, kolikor lahko objamemo s palcem in kazalcem.

V zadnjih časih je v naši deželici vse več takih z zelo dolgimi prsti, upam, da jih ne uporabljajo (tudi) za mero pri nabiranju zvončkov.

...da tudi med navadnimi zvončki rastejo posebneži

Podobno kot deteljice, ki imajo lahko različno število krp v listu, tudi med malimi zvončki najdemo posebneže z neobičajnim številom venčnih listkov – z dvema, štirimi ali celo petimi listki.

.... da se najdejo posebneži tudi med kronicami

ne samo zaradi števila cvetnih listov, tudi oblika cveta je včasih nenavadna

...da na splošno velja, da mali zvončki in kronice ne rastejo skupaj na istem rastišču

Ampak to res velja le na splošno, za Bohor to ne velja, saj na istem rastišču najdemo jarice, telohe, male zvončke in kronice, kar je posebnost

...od kod nežni vijolični spomladanski cvetlici ime pasji zob

Pasji zob (*Erythronium dens-canis*) ima vzrok za svoje ime skrit v zemlji. Rastlina ima belo podolgovato mesnato čebulico, ki spominja na pasji podočnik. Starejši ko je cvet pasjega zoba, višje zavija vijolične cvetne listke. Tudi pasji zob spada med zavarovane rastline, od katerih smete nabrati le šopek cvetov, kolikor jih lahko objamete s palcem in kazalcem. Nabiranje korenin in semen oz. plodov je prepovedano.

...da na Bohorju raste tudi navadni kosmatinec, ki je sorodnik velikonočnice

Navadni kosmatinec (*Pulsatilla nigricans*) cveti modro vijoličasto. Svoj življenjski prostor najde na sončnih pašnikih in travnikih. Je zelo strupen. Sveži sok rastline človeku na koži povzroči rane, v telesu pa motnje krvnega obtoka in hromitev dihanja, med živalmi pa menda najhitreje pokonča psa. Vse vrste kosmatinca, v Sloveniji jih je menda pet, so zavarovane – vsi deli rastlin in njihovi habitati.

...da je lepi čveljca najlepša slovenska orhideja, ki je nekoč cvetela tudi na Bohorju

Poznavalci Bohorja pravijo, da je bilo edino rastišče lepega čveljca (*Cypripedium calceolus*) pri nas na severnem pobočju Bohorja, nekje pod Koprivnikom, a ga že dobri dve desetletji ni več. Z neodgovornim ravnanjem človeka, pa naj bo to izkopavanje rastlin in prenašanje na domače vrtove ali pa z gozdarskimi deli, nam je uspelo rastišče uničiti. Prav zaradi tega ni dovolj le zaščita rastlin, temveč tudi njihov habitatov (rastišč). Zavarovane (skupaj z rastiščem) so vse vrste kukavičevk pri nas.

... da botaniki pri nas ločijo dve podvrsti pomladanskega žafrana

Pomladanski žafran (*Crocus vernus* ssp. *vernus*) cveti v vseh odtenkih vijolične barve, cvet zraste v velikosti 5 – 15 cm. Včasih med modrimi najdemo tudi beli primerek (albin).

Beli žafran (*Crocus vernus* ssp. *albiflorus*) je druga podvrsta pomladanskega žafrana, ki je v Sloveniji precej redkejši od navadnega. Beli žafran, ki mu pravijo tudi »nunka«, ločimo od albinov navadnega pomladanskega žafrana po velikosti cveta (beli žafran ima skoraj pol manjši cvet od navadnega) in po notranjosti cvetne čaše. (beli žafran ima namreč prašnike daljše od pestiča, prašniki navadnega žafrana pa so krajši od pestiča).

...da so zavarovane tudi vse vrste lilij

Zavarovani so vsi deli rastline, nadzemni in podzemni.

Vir: Matjaž Mastnak / Cvetoča pomlad
Avtor fotografij: S. Kostevc
Vse cvetje je fotografirano na Bohorju,
le lepi čeveljci v Logarski dolini.

Sonja Kostevc,
varuhinja gorske narave

Iz mladinskega planinskega tabora v Završnici, julija 2013

Hvala, vsem, ki nam pomagata

PD Bohor Senovo
Titova 106, 8281 Senovo

e-naslov: pdbohor@gmail.com

spletna stran: www.pdbohor.si

uradne ure:
pozimi med 18. In 19. uro
poleti: med 19. In 20 uro

Fotografije iz arhiva PD Bohor Senovo

Naklada: 100 izvodov